

TALE

Samråd I om virksomhedernes lovpligtige arbejdsmiljøindsats 7. november 2018

15-10-2018

J.nr. 2018-6725

CAL/JMP

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål I er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL) og Karsten Hønge (SF):

Vil ministeren kommentere hovedresultaterne af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) spørgeskemaundersøgelse "Virksomhedernes arbejdsmiljøindsats 2017"?

Ministerens kommentar ønskes særligt i forhold til, at det af undersøgelsen fremgår, at halvdelen af de små virksomheder ikke gennemfører den lovpligtige årlige arbejdsmiljødrøftelse med medarbejderne, og ministeren bedes i forlængelse heraf oplyse, hvordan ministeren fremover vil sikre, at loven overholdes. Endvidere ønskes ministerens kommentarer til, at næsten en tredjedel af de mellemstore virksomheder ikke har etableret den lovpligtige arbejdsmiljøorganisation. Ministeren bedes endelig kommentere specifikt på følgende brancher:

- hospitaler, som er blandt de bedste i mange af svarene på, hvordan der ageres på arbejdsmiljøet, samtidig med, at det faktiske arbejdsmiljø er meget presset ude på hospitalerne, og*
- politi/fængsler, som angiveligt står dårligt i forhold til ledelsesindsats og medarbejderinddragelse, samtidig med at der er store problemer med arbejdsmiljøet.*

[Indledning]

- Tak for invitationen til dagens samråd, hvor vi igen får mulighed for at få en god drøftelse af arbejdsmiljøindsatsen på de danske arbejdspladser.

- Denne gang foranlediget af en undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

om virksomhedernes arbejdsmiljøindsats. Den såkaldte VAI-undersøgelse.

- Som jeg har sagt mange gange tidligere: Det er afgørende, at vi skal skabe rammerne for, at det *skal* være trygt og sikkert at gå på arbejde i Danmark
- Det er arbejdsgivers ansvar at sikre et godt arbejdsmiljø og sikre, at lovgivningen på området er overholdt. Gør virksomhederne ikke det, skal de mødes af sanktioner fra Arbejdstilsynet.
- Det handler om mere end 2,7 mio. menneskers arbejdsmiljø – og man skal ikke blive syg eller komme til skade af at gå på arbejde. Det er ganske enkelt ambitionen.
- Derfor skal vi også tage det alvorligt, når en undersøgelse peger på, at nogle virksomheder ikke overholder arbejdsmiljøreglerne.
- Det er vigtigt for mig, at vi har en arbejdsmiljøindsats, som understøtter et godt arbejdsmiljø i Danmark og på danske arbejdspladser.

- Det er naturligvis til gavn for den enkelte medarbejder, men også virksomheden og samfundet som helhed.
- Jeg måtte dog sidste år tage konsekvensen af, at en stigende andel af lønmodtagere oplevede, at det gik den gale vej med både det psykiske og fysiske arbejdsmiljø.
- Derfor nedsatte jeg ekspertudvalget til at gentænkt arbejdsmiljøindsatsen i Danmark.
- Vi har nu modtaget anbefalingerne – og én ting står i hvert fald klart; der er plads til en bedre og klogere indsats.
- Derfor vil jeg nu indlede de politiske drøftelser om en ny arbejdsmiljøindsats. Og jeg forventer, at der vil blive indkaldt til sættemøde for alle Folketingets partier i løbet af de næste 14 dage.
- Det skal danne baggrund for, hvem der vil gå videre med en aftale.
- Det er min ambition at lave en aftale, som kan blive forhandlet på plads i begyndelsen af 2019. Jeg tror, der skal mange møder til for at gå området igennem. Og så må vi se, hvem der har politisk vilje til at lave en aftale.

- En aftale laves ikke på et åbent samråd.

[Hvad viser fakta?]

- NFA's VAI-undersøgelse, som er baggrunden for samrådet i dag, er en undersøgelse af arbejdsmiljøindsatsen ude på landets virksomheder.
- Undersøgelsen giver os et indblik i, om virksomhederne overholder arbejdsmiljøreglerne, og hvor meget de arbejder med indsatser, der fremmer et sundt og sikkert arbejdsmiljø.
- NFA konkluderer, at undersøgelsen overordnet set viser, at virksomhederne har et lidt større fokus på arbejdsmiljøet, end lignende undersøgelser har vist i 2012 og 2014.
- Det glæder jeg mig over. Det er ude på virksomhederne, at det gode arbejdsmiljø skabes, og virksomhederne er omdrejningspunktet for arbejdsmiljøindsatsen.
- Undersøgelsen giver mig samtidig en forhåbning om, at virksomhederne vil indgå i en positiv og konstruktiv tilgang til arbejdsmiljøet i tilrettelæggelsen af en ny og forbedret arbejdsmiljøindsats, hvis vi måtte blive enige om det.

- Jeg må dog samtidig konstatere, at undersøgelsen peger på, at der på flere punkter ikke bliver gjort nok.
- Der er for mange virksomheder, der ikke overholder reglerne. Fx har ca. 30 pct. af de mellemstore virksomheder ikke etableret den lovpligtige arbejdsmiljøorganisation.
- Samtidig har ca. halvdelen af de små virksomheder ikke gennemført den årlige arbejdsmiljødrøftelse.
- De små virksomheder har også de største udfordringer med at få lavet en APV. Undersøgelsen viser, at ca. 30 procent ikke har udarbejdet APV'en.
- Der er med andre ord rum til at gøre det bedre. Der er også derfor, at vi skal have drøftet initiativer, når vi starter på de politiske forhandlinger.

[Rammer for virksomhederne]

- Som sagt er det arbejdsgivers ansvar at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø, og at reglerne overholdes.

- Men det er også afgørende, at vi fra politisk hold skaber de bedste rammer for, at virksomhederne kan gøre en reel indsats.
- Det er netop derfor, jeg i år igangsatte kampagnen for bedre arbejdsmiljøregler. En kampagne, hvor virksomheder, organisationer og borgere har peget på, at der er arbejdsmiljøregler, der er svære at forstå og anvende.
- Og der også kommet forslag til yderligere præciseringer og evt. nye regler. Der kommet mange bidrag.
- Vi er nu ved at se nærmere på hvilke regler, der skal opdateres, og om der er unødigt regelbureaukrati, der skygger for det vigtige og centrale – at virksomhederne rent faktisk får taget hånd om arbejdsmiljøet.
- Og de regler der findes, skal formidles, så det er let for arbejdsgivere, ledere og medarbejdere at forstå og efterleve dem.
- Det er også nogle af de tanker, der ligger i Ekspertudvalgets anbefalinger, som udvalget også har haft lejlighed til at læse.

- Her synes jeg, at Ekspertudvalgets intentioner, om at gøre det nemmere for virksomhederne selv at gøre en indsats, viser gode takter, herunder at indsatsen ude på virksomhederne skal have gavn af krav, regler og redskaber i arbejdsmiljøindsatsen.

[Nye brancherettede indsats]

- Vi skal også have øje for, at forskellige virksomheder og brancher har forskellige udfordringer, der kalder på en mere målrettet indsats.
- Det viser tallene, som er baggrunden for samrådet i dag, også tydeligt. Fx ved at landets hospitaler har udfordringer med vold og trusler, selvom de ligger i top på arbejdsmiljøindsatsen, og at de er relativt gode til at involvere medarbejderne.
- Eller hos politi og fængsler, hvor tallene også peger på, at der er udfordringer med dele af det psykiske arbejdsmiljø.
- Jeg er ikke i tvivl om, at der er et stort potentiale for en klogere arbejdsmiljøindsats. Det lærte vi af den nye tilsynsmetode på bygge- og anlægsområdet.

- Her finder Arbejdstilsynet nu arbejdsmiljøovertrædelser på en langt større andel af virksomhederne end i det tidligere risikobaserede tilsyn.
- Vi er på mange måder nødt til at tænke nyt. Det mener jeg er den helt klare læring, som vi tager med fra indsatsen i byggeriet.
- Vi har et arbejdsmarked med forskellige udfordringer, og det er klart, at tilsynsindsatsen skal håndtere det.
- Byggeriet er ikke det eneste sted, hvor der kan være behov for at tilpasse indsatsen. Det kan også være et behov andre steder.
- Derfor har jeg bebudet, at jeg vil igangsætte et arbejde i forhold til transportbranchen.
- Indsatsen skal skrues meget bedre sammen, og vi skal blive bedre til at involvere de forskellige brancher, og de udfordringer der er.

[Afrunding]

- Virksomhederne skal overholde loven, og den skal håndhæves. Men samtidig skal det være nemt for virksomhederne at gøre en reel indsats.

- Virksomheder og brancher er forskellige, og det skal vi have øje for, bl.a. ved at tilrettelægge et klogere tilsyn og ved at vejlede virksomhederne bedre.
- Ekspertudvalgets anbefalinger indeholder flere gode takter til at gøre indsatsen bedre end i dag.
- Det glæder jeg mig til at diskutere sammen med folketingets partier.